

ORZECZENIE
WYŻSZEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO
KRAJOWEJ IZBY DORADCÓW PODATKOWYCH

Warszawa, dnia 12 kwietnia 2016 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny
w następującym składzie:

Przewodniczący - doradca podatkowy Robert Wrzesiński
Sędzia - doradca podatkowy Andrzej Punczewicz
Sędzia - doradca podatkowy Brunon Schulz

Protokolant - sekretarz WSD Karolina Żebrowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2016 roku

odwołania obwinionej ... doradcy podatkowego nr wpisu ... od orzeczenia Mazowieckiego Oddziału Zamiejscowego Sądu Dyscyplinarnego w Warszawie z dnia 06.10.2015r. wydanego w sprawie o sygn. akt SD 57/14 obwinionej o naruszenie art. 36 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r.

o doradztwie podatkowym (t.j.: Dz. U. z 2011r. Nr 41, poz. 213 ze zm.) w zw. z art. 4 ust. 2 Zasad etyki doradcy podatkowego w zw. z art. 11d ust. 1 Zasad etyki doradcy podatkowego

na podstawie art. 437 § 2 kpk w zw. z art. 79 ustawy o doradztwie podatkowym

orzeka o:

1. uchyleniu w całości orzeczenia Mazowieckiego Oddziału Zamiejscowego Sądu Dyscyplinarnego w Warszawie z dnia 06.10.2015r. wydane w sprawie o sygn. akt SD 57/14.

oraz

2. umorzeniu postępowania w sprawie.

Przewodniczący

Sędzia

Sędzia

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 6 października 2015 r. Mazowiecki Oddział Zamiejskowy Sądu Dyscyplinarnego w Warszawie (sygn. akt SD 57/14) orzekł uznał obwinioną ... za winną zarzucanego jej czynu, tj. niewywiązywania się z obowiązku stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie odpowiadającym tematyce egzaminu na doradcę podatkowego w okresie rozliczeniowym 2011/2012 poprzez nie uzyskanie żadnego punktu na 32 wymagane, przez co naruszyła ona art. 32 pkt 1 i 2 ustawy o doradztwie podatkowym (dalej: ustawa) w związku z art. 4 ust. 2 Zasad Etyki Doradców Podatkowych w zw. z art. 11d ust. 1 i art. 11e ust. 2 i 3 Zasad Etyki Doradców Podatkowych. Za powyższy czyn Sąd Dyscyplinarny na podstawie art. 64 ust. 2 pkt 2 ustawy o doradztwie podatkowym wymierzył obwinionej karę dyscyplinarną nagany.

W uzasadnieniu Sąd Dyscyplinarny stwierdził, iż wobec faktu nie uzyskania przez obwinioną żadnego punktu z 32 wymaganych oraz nie wskazania żadnej przyczyny usprawiedliwiającej taką sytuację wina obwinionej jest oczywista. Sąd I instancji wskazał, iż obowiązek uzyskania określonej ilości punktów wynika wprost z zasad etyki uchwalonych przez Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych, na podstawie delegacji ustawowej wynikającej z art. 51 ust. 1 pkt 8) lit. c) ustawy o doradztwie podatkowym. Sąd Dyscyplinarny wskazał również, że wyrok Sądu Najwyższego (SDI 32/14) dotyczący odpowiedzialności dyscyplinarnej radców prawnych, nie może mieć zastosowania do doradców podatkowych, gdyż w przeciwieństwie do ustawy o radcach prawnych odpowiedzialność dyscyplinarna za naruszenie zasad etyki doradców podatkowych wynika wprost z ustawy o doradztwie podatkowym (art. 51 ust. 1 pkt 8) lit. k).

Od powyższego orzeczenia odwołanie wniosła obwiniona.

W swoim odwołaniu obwiniona podniosła następujące zarzuty:

1. Naruszenie przepisu art. 36 pkt 1 i 2 w zw. z art. 51 ust. 1 pkt 10) i art. 51. ust. 1 pkt 8) ustawy o doradztwie podatkowym z dnia 5 lipca 1996 r. oraz w zw. z art. 12 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz niektórych innych ustaw, przez przyjęcie, że nieuzyskanie minimum punktowego określonego w art. 11e ust. 2 i 3 Zasad Etyki Doradców Podatkowych stanowi czyn sprzeczny z przepisami ustawy o doradztwie podatkowym oraz Zasadami Etyki Doradców Podatkowych zagrożony karą dyscyplinarną, podczas gdy:
 - a) przepisy ustawy o doradztwie podatkowym nie przewidują obowiązku uzyskania przez doradcę podatkowego minimum punktowego, o którym mowa powyżej ani zagrożenia karą dyscyplinarną za jego nieuzyskanie,

- b) zgodnie z przepisami art. 36 pkt 1 i 2 oraz art. 51 ust. 1 pkt 8) i pkt 10) ustawy o doradztwie podatkowym realizacja obowiązku stałego podnoszenia kwalifikacji nie należy do zakresu podlegającego regulacji zasadami etyki,
 - c) zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz niektórych innych ustaw tymczasowa delegacja uprawniała Krajową Radę Doradców Podatkowych do realizacji kompetencji uchwałodawczych Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych wyłącznie w przedmiocie zasad etyki wskazanych w art. 51 ust. 1 pkt 8) ustawy o doradztwie podatkowym i nie obejmowała swoim zakresem upoważnienia do określenia zasad stałego podnoszenia kwalifikacji przez doradców podatkowych zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 10) ustawy o doradztwie podatkowym,
 - d) przepis art. 51 ust. 1 pkt 8) lit. k) ustawy o doradztwie podatkowym nie stanowi podstawy do objęcia przez Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych (ani Krajową Radę Doradców Podatkowych) odpowiedzialnością dyscyplinarną zasad podnoszenia kwalifikacji przez wszystkich doradców podatkowych,
2. naruszenie przepisu art. 31 ust. 3 oraz art. 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez uznanie za dopuszczalne wprowadzenia obowiązku uzyskania wymaganego minimum punktowego i objęcia tego obowiązku odpowiedzialnością o charakterze represyjnym na podstawie innej niż ustawa,
 3. naruszenie przepisu art. 64 ust. 1 pkt 1) ustawy o doradztwie podatkowym przez przyjęcie, że nieuzyskanie przez doradcę podatkowego wymaganego minimum punktowego określonego w art. 11 e Zasad Etyki Doradców Podatkowych stanowi podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej, mimo że przepisy prawa, w tym przepisy ustawy o doradztwie podatkowym, nie nakładają na doradców podatkowych takiego obowiązku,
 4. naruszenie przepisu art. 64 ust. 1 pkt 2) ustawy o doradztwie podatkowym przez przyjęcie, że nieuzyskanie przez doradcę podatkowego wymaganego minimum punktowego określonego w art. 11 e Zasad Etyki Doradców Podatkowych stanowi podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej, mimo że opisany wymóg nie wchodzi w zakres etyki zawodowej,
 5. naruszenie przepisu art. 11 d ust. 2 lit. b) Zasad Etyki Doradców Podatkowych przez jego niezastosowanie i przyjęcie, że przewidziane w tym przepisie „samokształcenie doradcy podatkowego polegające w szczególności na aktualizacji wiedzy zawodowej” nie stanowi dopuszczalnej i wystarczającej formy realizacji obowiązku stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje.

Argumentacja podniesiona w odwołaniu przez obwinioną nie zasługuje na uwzględnienie. Jak słusznie wskazał Sąd Dyscyplinarny obowiązek stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych ma umocowanie w przepisach ustawy o doradztwie podatkowym. Z art. 32 pkt 2 ustawy wynika, iż doradca podatkowy obowiązany jest w szczególności do stałego podnoszenia swoich kwalifikacji. Z kolei zgodnie z art. 64 ust. 1 doradcy podatkowi ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną: za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków zawodowych określonych prawem (pkt 1) oraz za czyny sprzeczne z zasadami etyki zawodowej (pkt 2). Należy również wskazać na regulację zawartą w art. 51 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym do zadań Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych należy uchwalanie zasad etyki zawodowej, określających w szczególności zasady stałego podnoszenia kwalifikacji przez doradców podatkowych, w szczególności przez osoby podejmujące wykonywanie zawodu doradcy podatkowego po okresie niewykonywania zawodu przekraczającym 5 kolejnych lat (pkt 8 ppkt c) oraz określanie zasad stałego podnoszenia kwalifikacji przez doradców podatkowych (pkt 10).

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, iż obowiązek stałego podnoszenia kwalifikacji przez doradców podatkowych jest obowiązkiem określonym ustawą. Z ustawy wynika również, iż uszczegółowienie tego obowiązku zawarte być musi w zasadach etyki zawodowej uchwalanych przez Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych. Tak więc naruszenie tego obowiązku skutkuje odpowiedzialnością zarówno na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 1) ustawy jak i na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 2) ustawy. Mając na uwadze powyższe regulacje zarzuty od 1 do 4 są niezasadne.

Odnosząc się do zarzutu 5 Wyższy Sąd Dyscyplinarny dostrzega pewną niekonsekwencję regulacji dotyczących zasad stałego podnoszenia kwalifikacji przez doradców podatkowych, gdyż rzeczywiście jako jedną z form podnoszenia kwalifikacji wskazano samokształcenie, nie przyznając jednakże z tego tytułu żadnych punktów. W tym zakresie Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych winien dokonać zmiany poprzez bądź przyznanie określonej ilości punktów za samokształcenie bądź też przez usunięcie tej formy podnoszenia kwalifikacji.

Nie ulega jednakże wątpliwości, że w aktualnym stanie prawnym za samokształcenie nie przysługują żadne punkty, a zgodnie z przyjętą regulacją obowiązkiem doradcy jest uzyskanie określonego minimum punktów. Z tych względów zarzut 5 również nie może być uwzględniony.

Odwołanie obwinionej zasługuje jednakże na uwzględnienie z innych przyczyn niż wskazane w odwołaniu. Wyższy Sąd Dyscyplinarny niezależnie od granic określonych zarzutami odwoławczymi z urzędu jest zobowiązany do uwzględnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych.

Zgodnie z art. 439 § 1 pkt 9 kpk niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia sąd odwoławczy na posiedzeniu uchyla zaskarżone orzeczenie, jeżeli zachodzi jedna

z okoliczności wyłączających postępowanie, określonych w art. 17 § 1 pkt 5, 6 i 8-11 kpk. Zgodnie z art. 17 § 1 pkt 6 kpk nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy nastąpiło przedawnienie karalności. Z kolei zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od chwili ujawnienia czynu upłynął rok lub od chwili popełnienia czynu upłynęły 3 lata.

W niniejszej sprawie organy Krajowej Izby Doradców Podatkowych o ujawnieniu czynu dowiedziały się nie później niż w dniu 25 września 2013 r. (data zawiadomienia Przewodniczącego Krajowej Rady Doradców Podatkowych). Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego nastąpiło w niniejszej sprawie w dniu 13 października 2014 r. (data wpływu wniosku o ukaranie). Tak więc postępowanie dyscyplinarne zostało wszczęte po upływie roku od ujawnienia czynu. Stwierdzenie takiego stanu rzeczy obliguje Wyższy Sąd Dyscyplinarny do zastosowania wskazanych powyżej przepisów i w konsekwencji skutkuje koniecznością uchylenia zaskarżonego orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego oraz umorzeniem postępowania.

Pouczenie:

Od orzeczenia wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny przysługuje stronom odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu apelacyjnego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem (art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (t.j.: Dz. U. z 2011r. Nr 41, poz. 213 ze zm.).

